

Faunistický průzkum můrovitých (Lepidoptera: Noctuidae) na lokalitě Stupník v Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy

Faunistic Survey of the Noctuid Moths (Lepidoptera: Noctuidae) at the Stupník Site in Žďárské vrchy Protected Landscape Area

PAVEL BÍNA

Kocanda 328, Herálec, 592 01 – CZ; e-mail: pavelbina@gmail.com

Abstract: The findings of a two-year faunistic study on the noctuid moths (Noctuidae) conducted at the Stupník site in Žďárské vrchy hills in the Bohemian-Moravian Highland are summarized. The number of species and individuals were monitored using a light trap; 144 species were found among 7,889 individuals. The interesting species are commented on from the faunistic and ecological point of view.

Key words: noctuid moths, faunistic, Žďárské vrchy hills, Bohemian-Moravian Highland, Czech Republic

ÚVOD

V rámci působení autora v oblasti a zpracování diplomové práce byl proveden průzkum lokality Stupník v centrální části Žďárských vrchů na Českomoravské vrchovině. Cílem práce bylo navázat na podobné práce v daném území v předchozích letech, které provedli především Laštůvka et Dvořák (1990), Schmöger et al. (1990), Laštůvka (1991a, b, c, d), Šumpich (1995), Šumpich et al. (1998) a Dvořák et Šumpich (2001), a přispět tak k lepšímu lepidopterologickému poznání Žďárských vrchů a Českomoravské vrchoviny.

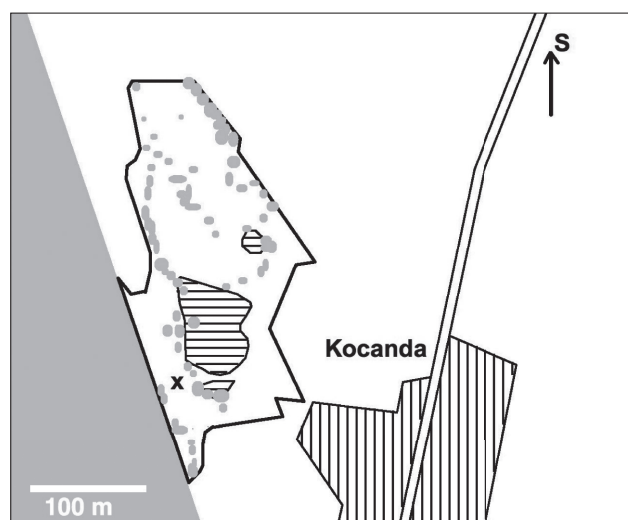
MATERIÁL A METODIKA

Výzkum můrovitých ve Žďárských vrších

První zmínky o čeledi přinesl Hrbek (1948), který do své práce zahrnul 41 druhů můrovitých, zaznamenaných ve Žďárských vrších. Na jeho práci nenavazuje v kratším časovém úseku žádná ucelená dobová publikace, objevují se pouze poznámky o jednotlivých druzích (Starý et Marek 1966, Jakeš et Marek 1975). V oblasti působí několik sběratelů, jejich faunistické údaje však nejsou až na výjimky (Šumpich et Dvořák 1993) publikovány. Systematičtější průzkumy včetně publikovaných výstupů přicházejí až v devadesátých letech dvacátého století a významnou měrou se na nich podílí J. Šumpich. Publikované jsou jak faunistické práce (Schmöger et al. 1990, Šumpich 1993, 2006b, Šumpich et al. 1998, 1999, 2005, Liška et al. 2000), tak synekologické studie jednotlivých lokalit (Laštůvka et Dvořák 1990, Laštůvka 1991a, b, c, d, Šumpich 1995, 2001, 2005, 2006a, 2007, 2008, Dvořák et Šumpich 2001).

CHARAKTERISTIKA STUDOVANÉHO ÚZEMÍ

Chráněné území Stupník se nachází severozápadně od obce Kocanda (obr. 1) blízko komunikace ve směru Cikháj - Herálec. Ze západu je ohraničena lesním komplexem smrčín, z dalších stran pak zemědělskými pozemky nebo zahradami. Zaujímá plochu 3,28 ha v nadmořské výšce 665–675 m ve velmi mírně svažitém, široce rozevřeném údolí směrem k řece Svatce. Nachází se v 5. vegetačním lesním stupni (Míchal 1992). Stupník je podmáčená, místy bažinatá nebo zrašelinělá louka s výskytem vlhkomilných a chráněných druhů rostlin (*Dactylorhiza majalis*, *Dactylorhiza maculata*, *Comarum palustre*, *Parnassia palustris*, *Platanthera bifolia* aj.). Nachází

Obr. 1. Orientační mapa studované lokality. Vysvětlivky: **X**...umístění lapače, ■...les, stromy, křoviny, ▨...bažinaté rákosiny, ▩...zahrady, domy obce.

Fig. 1. Map of the study site. Notes: **X**...place of the trap, ■...forest, trees, bushes, ▨...moorland reeds, ▩...gardens, village houses.

se zde několik typů rostlinných společenstev: rákosiny, rašeliniště, podmáčená louka. Území náleží do tříd *Molinio-Arrhenatheretea*, *Nardo-Callunetea* a *Epilobietea angustifolii*, společenstva mezofilních až vlhkých luk (Laštůvka 2000, Chytrý et al. 2001). Dříve byla lokalita též extenzivně využívaná a odvodňovaná příkopy, bez rákosin, v současné době je pravidelně kosena.

Sběr materiálu

Na lokalitě byl prováděn noční odchyt pomocí světelného lapače během dvou sezón. Světelným zdrojem byla výbojka Tesla RWL 125 W. Lapač byl umístěn v otevřené podmáčené části louky mezi rákosinami na východní straně a stěnou smrkového lesa na západní straně. Odchytní jedinci byli ukládáni do mrazicího boxu pro dosmrzení a pozdější určení. Období odchytu byla 14. 4.–11. 11. 2002 a 14. 4.–25. 10. 2003.

Determinace a seznam druhů

Determinace byla prováděna autorem, případné nejasnosti byly konzultovány s prof. Z. Laštůvkou a prof. N. Ryrholmem. Poškození či jinak těžko určitelní jedinci byli determinováni podle znaků na genitáliích. Vybraní jedinci jsou dokladováni ve sbírce autora. Druhy *Diachrysia chrysitis* a *D. tutti* nebyly rozlišovány, všichni jedinci byli určováni jako *D. chrysitis*. Vědecká jména motýlů a systém druhů v celé práci vychází ze Seznamů motýlů České republiky (Laštůvka et Liška 2005). Česká jména motýlů jsou uváděna podle Novák et al. (1992).

VÝSLEDKY A DISKUZE

Během výzkumu bylo odchyceno celkem 7889 jedinců a zjištěno 144 druhů (z toho 2758 jedinců a 112 druhů v roce 2002 a 5131 jedinců a 127 druhů v roce 2003).

Přehled zjištěných druhů

V následujícím přehledu druhů jsou podčeledi i druhy řazeny systematicky. U jednotlivých druhů je uvedeno vědecké i české jméno. U každého druhu je uveden celkový počet odchycených jedinců (číselný údaj před závorkou), dále v závorce počet jedinců odchycených v roce 2002 (první číselný údaj) a v roce 2003 (druhý číselný údaj) a datum nebo perioda, ve které byl druh zaznamenán.

Acronictinae

Acronicta leporina (Linnaeus, 1758) - šípověnka vrbová
1 (0, 1); 25. 5. 2003

Acronicta auricoma (Den. et Schiff., 1775) - šípověnka jívová
14 (8, 6); 15. 5.–15. 8. 2002; 29. 4.–21. 7. 2003

Acronicta rumicis (Linnaeus, 1758) - šípověnka hojná
5 (2, 3); 30. 7., 6. 8. 2002; 27. 7.–17. 8. 2003

Craniophora ligustri (Den. et Schiff., 1775) - šípověnka jasanová
3 (2, 1); 18. 6., 31. 8. 2002; 12. 6. 2003

Herminiinae

Polygogon tentacularius (Linnaeus, 1758) - žlutavka dlouhonosá
2 (2, 0); 23. 6. 2002

Catocalinae

Catocala sponsa (Linnaeus, 1761) - stužkonoska dubová
1 (0, 1); 17. 8. 2003

Catocala fraxini (Linnaeus, 1758) - stužkonoska modrá
6 (0, 6); 8. 8.–17. 9. 2003

Tytinae

Laspeyria flexula (Den. et Schiff., 1775) - hnědopáska lišejníková
18 (3, 15); 27. 6. 2002; 10. 6.–9. 7. 2003

Hypeninae

Hypena crassalis (Fabricius, 1787) - zobonososec borůvkový
110 (54, 56); 13. 6.–8. 8. 2002; 4. 6.–8. 7. 2003

Hypena proboscidalis (Linnaeus, 1758) - zobonososec kopřivový
56 (20, 36); 23. 6.–17. 9. 2002; 19. 6.–6. 8. 2003

Rivulinae

Rivula sericealis (Scopoli, 1763) - hnědavka drobná
157 (85, 72); 13. 6.–1. 9. 2002; 5. 6.–21. 8. 2003

Plusiinae

Macdunnoughia confusa (Stephens, 1850) - kovolessklec řebříčkový
1 (1, 0); 5. 8. 2002

Plusia putnami (Grote, 1873) - kovolessklec západní
51 (30, 21); 19. 6.–29. 7. 2002; 10. 6.–18. 7. 2003

Diachrysia chrysitis (Linnaeus, 1758) - kovolessklec šedivkový
184 (146, 38); 7. 6.–1. 10. 2002; 5. 6.–21. 8. 2003

Autographa gamma (Linnaeus, 1758) - kovolessklec gama
6 (6, 0); 20. 5.–1. 8. 2002

Autographa pulchrina (Haworth, 1809) - kovolessklec brusnicový
124 (90, 34); 1. 6.–10. 7. 2002; 3. 6.–4. 7. 2003

Autographa bractea (Den. et Schiff., 1775) - kovolessklec jestřábníkový
2 (2, 0); 9. 8., 24. 6. 2002

Syngrapha ain (Hochenwarth, 1785) - kovolessklec modřínový
2 (2, 0); 17. 6., 20. 6. 2002

Abrostola tripartita (Hufnagel, 1766) - kovolessklec žahavkový
19 (9, 10); 23. 5.–28. 8. 2002; 31. 5.–30. 6. 2003

Abrostola triplasia (Linnaeus, 1758) - kovošklec černočárny

6 (5, 1); 7. 6.–1. 9. 2002; 19. 6. 2003

Eustrotiinae

Protodeltote pygarga (Hufnagel, 1766) - světlopáska ostružiníková

19 (9, 10); 16. 6.–27. 6. 2002; 5. 6.–15. 7. 2003

Deltote bankiana (Fabricius, 1775) - světlopáska stříbřitá

19 (9, 10); 4. 7. 2003

Lithacodia uncula (Clerck, 1759) - světlopáska bahenní

124 (90, 34); 9. 6.–30. 7. 2002; 31. 5.–19. 6. 2003

Pseudeustrotia candidula (Den. et Schiff., 1775) - světlopáska bělavá

2 (0, 2); 6. 7. 2003

Cuculliinae

Cucullia umbratica (Linnaeus, 1758) - kuklérka mléčová

1 (1, 0); 27. 6. 2002

Allophytes oxyacanthae (Linnaeus, 1758) - pestroskvrnka hlohová

2 (2, 0); 2. 10., 16. 10. 2002

Amphipyriinae

Amphipyra pyramidea (Linnaeus, 1758) - blýskavka ořešáková

1 (0, 1); 21. 8. 2003

Amphipyra tragopoginis (Clerck, 1759) - blýskavka obecná

14 (5, 9); 17. 7.–27. 9. 2002; 3. 7.–1. 8. 2003

Heliiothinae

Helicoverpa armigera (Hübner, 1808) - černopáska bavlníková

1 (0, 1); 3. 10. 2003

Hadeninae

Caradrina morpheus (Hufnagel, 1766) - blýskavka kopřivová

5 (2, 3); 6. 7., 18. 7. 2002; 27. 6., 27. 6. 2003

Hoplodrina octogenaria (Goeze, 1781) - blýskavka ptačincová

24 (14, 10); 30. 6.–31. 7. 2002; 25. 6.–22. 8. 2003

Hoplodrina blanda (Den. et Schiff., 1775) - blýskavka pampelišková

165 (106, 59); 1. 7.–13. 8. 2002; 24. 4.–22. 8. 2003

Hoplodrina ambigua (Den. et Schiff., 1775) - blýskavka jitrocelová

5 (5, 0); 27. 7.–3. 8. 2002

Charanyca trigrammica (Hufnagel, 1766) - blýskavka trojčárná

3 (2, 1); 17. 6. 2002; 14. 6., 19. 6. 2003

Rusina ferruginea (Esper, 1785) - blýskavka opencová

13 (5, 8); 9. 6.–18. 7. 2002; 11. 6.–18. 7. 2003

Trachea atriplicis (Linnaeus, 1758) - blýskavka lebedová

2 (1, 1); 27. 6. 2002; 21. 7. 2003

Euplexia lucipara (Linnaeus, 1758) - blýskavka ostružiníková

36 (19, 17); 8. 6.–30. 6. 2002; 2. 6.–30. 7. 2003

Phlogophora meticulosa (Linnaeus, 1758) - blýskavka mramorovaná

6 (5, 1); 3. 6.–6. 9. 2002; 13. 8. 2003

Hyppa rectilinea (Esper, 1788) - šedavka horská

8 (5, 3); 13. 6.–21. 6. 2002; 6. 6.–29. 6. 2003

Actinotia polyodon (Clerck, 1759) - osenice půvabná

20 (4, 16); 15. 5.–22. 6. 2002; 19. 5.–14. 6. 2003

Ipimorpha subtusa (Den. et Schiff., 1775) - blýskavka topolová

2 (2, 0); 31. 7., 5. 8. 2002

Parastichtis suspecta (Hübner, 1817) - blýskavka nivní

10 (9, 1); 5. 8., 6. 8. 2002; 21. 7. 2003

Cosmia trapezina (Linnaeus, 1758) - blýskavka dravá

10 (1, 9); 3. 8. 2002; 21. 7.–7. 8. 2003

Xanthia togata (Esper, 1788) - zlatokřídlec jívočný

2 (1, 1); 30. 9. 2002; 2. 10. 2003

Xanthia icteritia (Hufnagel, 1766) - zlatokřídlec vrbový

2 (2, 0); 3. 9., 2. 10. 2002

Agrochola nitida (Den. et Schiff., 1775) - polnice rozrazilová

1 (0, 1); 5. 9. 2003

Agrochola litura (Linnaeus, 1761) - polnice vrbková

3 (0, 3); 19. 9.–23. 9. 2003

Agrochola helvola (Linnaeus, 1758) - polnice hnědá

11 (5, 6); 3. 9.–16. 10. 2002; 16. 9.–4. 10. 2003

Agrochola lota (Clerck, 1759) - polnice vrbová

1 (0, 1); 30. 9. 2003; Pihoviny 1 (0, 1); 4. 10. 2003

Agrochola macilenta (Hübner, 1809) - polnice buková

2 (0, 2); 15. 10., 22. 10. 2003

Agrochola circellaris (Hufnagel, 1766) - polnice jívočná

2 (0, 2); 17. 9., 29. 9. 2003

Conistra vaccinii (Linnaeus, 1761) - zimovnice brusnicová

1 (0, 1); 3. 10. 2003

Conistra rubiginea (Den. et Schiff., 1775) - zimovnice rezavá

1 (0, 1); 16. 5. 2003

Brachylomia viminalis (Fabricius, 1776) - jasnobarvec vrbový

50 (21, 29); 13. 6.–18. 8. 2002

Lithophane socia (Hufnagel, 1766) - dřevobarvec stromový

2 (1, 1); 30. 6. 2002; 16. 9. 2003

Lithophane furcifera (Hufnagel, 1766) - dřevobarvec březový

3 (2, 1); 17. 4., 4. 5. 2002; 28. 9. 2003

Lithomoia solidaginis (Hübner, 1803) - dřevobarvec brusnicový

1 (0, 1); 24. 8. 2003

- Xylena vetusta* (Hübner, 1813) - dřevobarvec luční
2 (0, 2); 19. 4. 2003
- Eupsilia transversa* (Hufnagel, 1766) - zimovnice dravá
2 (0, 2); 9. 9., 15. 9. 2003
- Antitype chi* (Linnaeus, 1758) - pestroskvrnka orlíčková
1 (0, 1); 4. 9. 2003
- Mniotype satura* (Den. et Schiff., 1775) - pestroskvrnka zimolézová
17 (4, 13); 28. 8.–1. 10. 2002; 25. 8.–16. 9. 2003
- Apamea monoglypha* (Hufnagel, 1766) - šedavka trávo-
vá
3 (2, 1); 10. 7. 2002; 28. 7. 2003
- Apamea crenata* (Hufnagel, 1766) - šedavka lemovaná
29 (8, 21); 14. 6.–10. 7. 2002; 5. 6.–4. 7. 2003
- Apamea lateritia* (Hufnagel, 1766) - šedavka rudá
1 (0, 1); 30. 6. 2003
- Apamea rubrivena* (Treitschke, 1825) - šedavka ru-
doskvrnná
4 (1, 3); 10. 7. 2002; 21. 7., 17. 8. 2003
- Apamea remissa* (Hübner, 1809) - šedavka mnohotvárná
2 (0, 2); 29. 6. 2003
- Apamea unanimis* (Hübner, 1813) - šedavka bahenní
1 (0, 1); 8. 6. 2003
- Apamea anceps* (Den. et Schiff., 1775) - šedavka polní
4 (2, 2); 27. 6., 30. 6. 2002; 16. 6., 23. 6. 2003
- Apamea sordens* (Hufnagel, 1766) - šedavka obilná
23 (10, 13); 14. 6.–14. 7. 2002; 6. 6.–4. 7. 2003
- Apamea scolopacina* (Esper, 1788) - šedavka třeslicová
178 (26, 152); 23. 7.–1. 9. 2002; 5. 6.–8. 8. 2003
- Apamea ophiogramma* (Esper, 1794) - šedavka hnědo-
skvrnná
4 (4, 0); 10. 7.–6. 8. 2002
- Oligia strigilis* (Linnaeus, 1758) - šedavka kroužková
36 (28, 8); 12. 6.–23. 7. 2002; 11. 6.–19. 6. 2003
- Oligia latruncula* (Den. et Schiff., 1775) - šedavka men-
ší
39 (17, 22); 18. 6.–31. 7. 2002; 4. 7.–23. 8. 2003
- Mesapamea secalis* (Linnaeus, 1758) - šedavka žitná
11 (2, 9); 20. 7., 28. 7. 2002; 4. 7.–21. 8. 2003
- Mesapamea didyma* (Esper, 1788) - šedavka přehlížená
14 (2, 12); 27. 6., 26. 7. 2002; 30. 6.–17. 8. 2003
- Rhizodra lutosa* (Hübner, 1803) - rákosnice velká
6 (0, 6); 2. 9.–18. 9. 2003
- Amphipoea oculea* (Linnaeus, 1761) - travařka polní
1 (0, 1); 6. 7. 2003
- Amphipoea fucosa* (Freyer, 1830) - travařka luční
2 (1, 1); 4. 8. 2002; 1. 8. 2003
- Hydraecia micacea* (Esper, 1789) - šedavka luční
63 (41, 22); 26. 7.–4. 10. 2002; 30. 6.–17. 8. 2003
- Gortyna flavago* (Den. et Schiff., 1775) - šedavka diviz-
nová
45 (36, 9); 15. 8.–4. 10. 2002; 20. 8.–13. 9. 2003
- Crypsedra gemmea* (Treitschke, 1825) - pestroskvrnka
ozdobná
3 (2, 1); 8. 8., 30. 8. 2002; 26. 7. 2003
- Celaena leucostigma* (Hübner, 1808) - šedavka pobřežní
18 (6, 12); 29. 7.–21. 8. 2002; 3. 8.–18. 9. 2003
- Chortodes minima* (Haworth, 1809) - travařka nejmen-
ší
31 (3, 28); 25. 7., 27. 7. 2002; 1. 7.–31. 7. 2003
- Chortodes fluxa* (Hübner, 1809) - travařka třtinová
2 (0, 2); 4. 8., 5. 8. 2003
- Chortodes pygmina* (Haworth, 1809) - travařka bažinná
159 (120, 39); 13. 8.–4. 10. 2002; 15. 8.–16. 9. 2003
- Polia bombycina* (Hufnagel, 1766) - mūra jehlicová
2 (0, 2); 11. 7., 16. 7. 2003
- Polia hepatica* (Clerck, 1759) - mūra borůvková
4 (4, 0); 26. 6., 30. 6. 2002
- Polia nebulosa* (Hufnagel, 1766) - mūra jitrocelová
1 (0, 1); 7. 6. 2003
- Lacanobia thalassina* (Hufnagel, 1766) - mūra březová
169 (36, 133); 2. 6.–29. 8. 2002; 24. 4.–18. 7. 2003
- Lacanobia contigua* (Den. et Schiff., 1775) - mūra pes-
trá
15 (10, 5); 15. 6.–6. 7. 2002; 5. 6.–17. 8. 2003
- Lacanobia suasa* (Den. et Schiff., 1775) - mūra zahrad-
ní
33 (8, 25); 3. 7.–2. 8. 2002; 20. 5.–17. 8. 2003
- Lacanobia oleracea* (Linnaeus, 1758) - mūra kapustová
12 (4, 8); 14. 7.–1. 10. 2002; 14. 6.–8. 8. 2003
- Melanchra persicariae* (Linnaeus, 1761) - mūra černá
41 (20, 21); 20. 6.–16. 7. 2002; 6. 6.–16. 8. 2003
- Ceramica pisi* (Linnaeus, 1758) - mūra hrachová
185 (48, 137); 24. 5.–21. 6. 2002; 31. 5.–19. 6. 2003
- Papestra biren* (Goeze, 1781) - mūra sivá
6 (0, 6); 21. 5.–14. 6. 2003
- Hada plebeja* (Linnaeus, 1761) - mūra pampelišková
107 (26, 81); 2. 6.–27. 8. 2002; 30. 4.–13. 8. 2003
- Mamestra brassicae* (Linnaeus, 1758) - mūra zelná
48 (4, 44); 18. 6.–10. 7. 2002; 29. 6.–21. 8. 2003
- Sideridis rivularis* (Fabricius, 1775) - mūra silenková
10 (2, 8); 16. 6., 15. 8. 2002; 18. 5.–11. 6. 2003
- Cerapteryx graminis* (Linnaeus, 1758) - mūra luční
115 (58, 57); 17. 7.–1. 9. 2002; 18. 7.–19. 8. 2003
- Tholera decimalis* (Piller, 1783) - mūra jílková
2 (1, 1); 29. 8. 2002; 20. 8. 2003
- Mythimna turca* (Linnaeus, 1761) - plavokřídlec mok-
řadní
3 (1, 2); 27. 6. 2002; 11. 6., 12. 6. 2003
- Mythimna pudorina* (Den. et Schiff., 1775) - plavokříd-
lec ostrícový
42 (18, 24); 16. 6.–28. 7. 2002; 13. 6.–17. 8. 2003
- Mythimna conigera* (Den. et Schiff., 1775) - plavokřídlec
skořicový
5 (5, 0); 26. 6.–31. 7. 2002
- Mythimna pallens* (Linnaeus, 1758) - plavokřídlec step-
ní
2 (0, 2); 6. 6., 17. 8. 2003
- Mythimna impura* (Hübner, 1808) - plavokřídlec luční
127 (43, 84); 27. 6.–17. 8. 2002; 24. 4.–17. 8. 2003

Mythimna albipuncta (Den. et Schiff., 1775) - plavokřídlec bělotečný

22 (9, 13); 29. 7.–1. 10. 2002; 21. 7.–28. 9. 2003

Mythimna ferrago (Fabricius, 1787) - plavokřídlec ble-doskvrnný

11 (5, 6); 30. 6.–29. 7. 2002; 26. 6.–23. 7. 2003

Leucania obsoleta (Hübner, 1803) - plavokřídlec po-břežní

333 (31, 302); 4. 5.–27. 6. 2002; 19. 5.–21. 7. 2003

Leucania comma (Linnaeus, 1761) - plavokřídlec čár-kovaný

137 (68, 69); 5. 6.–30. 6. 2002; 31. 5.–19. 6. 2003

Panolis flammea (Den. et Schiff., 1775) - sosnokaz bo-rový

3 (2, 1); 11. 5., 12. 5. 2002; 30. 4. 2003

Orthosia incerta (Hufnagel, 1766) - jarnice březnová

46 (8, 38); 17. 4.–23. 4. 2002; 21. 4.–21. 5. 2003

Orthosia cerasi (Fabricius, 1775) - jarnice lipová

8 (0, 8); 25. 4.–6. 5. 2003

Orthosia cruda (Den. et Schiff., 1775) - jarnice menší

3 (1, 2); 29. 4. 2002; 25. 4., 28. 4. 2003

Orthosia gracilis (Den. et Schiff., 1775) - jarnice hladká

8 (4, 4); 1. 5., 10. 7. 2002; 1. 5.–3. 5. 2003

Orthosia opima (Hübner, 1809) - jarnice šedá

64 (14, 50); 17. 4.–7. 5. 2002; 23. 4.–19. 5. 2003

Orthosia gothica (Linnaeus, 1758) - jarnice ovocná

906 (206, 700); 16. 4.–14. 5. 2002; 18. 4.–29. 5. 2003

Noctuinae

Ochropleura plecta (Linnaeus, 1761) - osenice čekanková

1357 (478, 870); 27. 5.–1. 10. 2002; 3. 6.–25. 8. 2003

Axylia putris (Linnaeus, 1761) - osenice žlutavá

10 (1, 9); 27. 6. 2002; 10. 6.–17. 7. 2003

Diarsia mendica (Fabricius, 1775) - osenice lesní

79 (61, 18); 12. 6.–18. 7. 2002; 6. 6.–8. 8. 2003

Diarsia dahlii (Hübner, 1813) - osenice Dahlova

3 (0, 3); 21. 7.–12. 8. 2003

Diarsia brunnea (Den. et Schiff., 1775) - osenice hnědá

90 (20, 70); 16. 6.–25. 7. 2002; 1. 7.–22. 8. 2003

Diarsia rubi (Vieweg, 1790) - osenice luční

202 (53, 149); 3. 5.–1. 10. 2002; 1. 5.–18. 9. 2003

Diarsia florida (Schmidt, 1859) - osenice žlutohnědá

14 (10, 4); 17. 6.–3. 7. 2002; 16. 6.–18. 7. 2003

Noctua pronuba (Linnaeus, 1758) - osenice št'ovíková

30 (22, 8); 22. 6.–27. 8. 2002; 19. 6.–22. 10. 2003

Noctua fimbriata (Schreber, 1759) - osenice zemáková

7 (3, 4); 17. 7., 14. 8. 2002; 4. 7.–27. 7. 2003

Noctua janthina Den. et Schiff., 1775 - osenice černole-má

3 (1, 2); 10. 7. 2002; 21. 7., 27. 7. 2003

Lycophotia porphyrea (Den. et Schiff., 1775) - osenice pruhovaná

1 (1, 0); 19. 7. 2002

Eurois occulta (Linnaeus, 1758) - osenice velká

7 (3, 4); 27. 6.–2. 8. 2002; 7. 7.–9. 7. 2003

Opigena polygona (Den. et Schiff., 1775) - osenice jižní

1 (1, 0); 9. 7. 2002

Graphiphora augur (Fabricius, 1775) - osenice ptačí

6 (6, 0); 26. 6.–19. 8. 2002

Eugnorisma depuncta (Linnaeus, 1761) - osenice tečko-vaná

4 (1, 3); 29. 8. 2002; 31. 8., 6. 9. 2003

Xestia c-nigrum (Linnaeus, 1758) - osenice černé C

852 (155, 697); 31. 5.–1. 10. 2002; 3. 6.–28. 9. 2003

Xestia ditrapezium (Den. et Schiff., 1775) - osenice obecná

50 (21, 29); 22. 6.–4. 8. 2002; 6. 6.–31. 7. 2003

Xestia triangulum (Hufnagel, 1766) - osenice trojúhlá

7 (6, 1); 19. 6.–23. 7. 2002; 6. 6. 2003

Xestia baja (Den. et Schiff., 1775) - osenice rulíková

342 (97, 245); 27. 6.–2. 9. 2002; 1. 7.–22. 8. 2003

Xestia stigmatica (Hübner, 1813) - osenice hluchavková

2 (0, 2); 1. 8., 10. 8. 2003

Xestia sexstrigata (Haworth, 1809) - osenice stínovaná

190 (75, 115); 1. 8.–1. 10. 2002; 31. 7.–26. 8. 2003

Cerastis rubricosa (Den. et Schiff., 1775) - osenice jarní

38 (21, 17); 17. 4.–7. 5. 2002; 23. 4.–21. 5. 2003

Cerastis leucographa (Den. et Schiff., 1775) - osenice jí-vová

4 (3, 1); 4. 5.–14. 6. 2002; 25. 4. 2003

Naenia typica (Linnaeus, 1758) - osenice kopřivová

1 (1, 0); 26. 6. 2002

Anaplectoides prasinus (Den. et Schiff., 1775) - osenice travní

95 (32, 63); 16. 6.–2. 8. 2002; 2. 7.–23. 7. 2003

Agrotis segetum (Den. et Schiff., 1775) - osenice polní

16 (1, 15); 15. 8. 2002; 2. 7.–12. 8. 2003

Agrotis exclamationis (Linnaeus, 1758) - osenice vykřič-níková

70 (26, 44); 15. 6.–10. 7. 2002; 4. 6.–17. 8. 2003

Agrotis ipsilon (Hufnagel, 1766) - osenice ypsilonová

10 (0, 10); 2. 8.–12. 9. 2003

Komentář k vybraným druhům

Autographa bractea

V posledních letech vzácný druh, typický ve vyšších ve-getačních stupních Českomoravské vrchoviny (Šumpich 2005).

Syngrapha ain

Horský druh s boreomontánní disjunkcí, monofágní na modřínu (*Larix* ss.). Šumpich (2001) jej uvádí jako rozšíře-ný ve vyšších polohách Českomoravské vrchoviny.

Hyppa rectilinea, *Lithomoia solidaginis*, *Papestra biren*, *Eurois occulta*

Horské druhy, které Šumpich (2005) uvádí jako druhy vy-skytující se na rašeliništích a vystupující do vyšších poloh Žďárských vrchů. Svou abundancí indikují zachovalost stanovišť (Šumpich 2005).

Orthosia opima*, *Leucania comma*, *Mythimna impura*, *Mythimna pudorina*, *Chortodes minima*, *Apamea rubrivena

Druhy s vysokou abundancí na přirozených vlhkých loukách, ve vysokém počtu se vyskytovaly na lokalitě Stupník. *A. rubrivena* uvádí Šumpich (2001) jako hojný ve Žďárských vrších.

Diarsia dahlii

Obecně vzácný druh, zajímavý svým lokálně hojným výskytem ve Žďárských vrších (Šumpich 2001).

Diarsia florida

Morfologicky velmi podobný druhu *D. rubi* a vyskytující se na podobných typech stanovišť, Šumpich (2001) jej na Českomoravské vrchovině uvádí jako pravděpodobně hojnější.

ZÁVĚŘ

V rámci studia čeledi můrovití (Noctuidae) ve Žďárských vrších na Českomoravské vrchovině byl proveden faunistický průzkum lokality Stupník během dvou let. Bylo zjištěno 144 druhů z odchycených 7889 jedinců, v přehledu druhů jsou stručně komentovány zajímavé a významné nálezy z hlediska faunistického a ekologického. Celkový počet druhů i jedinců odpovídá přírodním podmínkám území, jeho geografické poloze, nadmořské výšce a krátké době výzkumu. V případě delšího výzkumu by bylo možné obsáhnout i další, zejména migrující druhy a druhy vyskytující se na lokalitě v trvale nízkých abundancích nebo nacházející se v době prováděného průzkumu ve spodní hranici životního cyklu (Šumpich 2005).

PODĚKOVÁNÍ

Mé velké poděkování patří rodičům, zvláště mamince Aleně Bínové, za ochotu, podporu a perfektní servis při obsluze světelného lapače, prof. RNDr. Zdeňku Laštůvkovi, CSc. (MZLU Brno) za pomoc při určování materiálu a četné a velmi cenné konzultace, Ing. Janu Šumpichovi (Česká Bělá) za nezištné zapůjčení světelného lapače a pomoc s instalací, poskytnutí nepublikovaných údajů ze zkoumaného území, za cennou odbornou pomoc a ochotu a prof. RNDr. Jaromíru Vaňharovi, CSc. (MÚ Brno) za odborné vedení a dlouhodobou podporu. Za pomoc při venkovním sběru dat, četné rady, cenné odborné i lidské zázemí děkuji Miladě a Josefu Dítětovým, Ing. Pavlu Elederovi (CHKO Žďárské vrchy), Petru Jehličkovi, Bc. Vendule Kočové, prof. Nilsi Ryrholmovi (University of Gävle), Ing. Josefu Sádovskému (MS Svratouch) a Göranu Sjöbergovi.

LITERATURA

DVOŘÁK I. et ŠUMPICH J. (2001): Fauna motýlů lokality Babín v CHKO Žďárské vrchy (Lepidoptera). – Vlastiv. Sbor. Vysočiny, sect. natur., 15: 219–244.

HRBEK J. (1948): První příspěvek k poznání motýlí fauny Žďársko a Žďárských vrchů. – Časopis vlastenecké společnosti muzea Olomouc, 57: 142–150.

CHYTRÝ M., KUČERA T. et KOČÍ M. [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 307 s.

JAKEŠ O. et MAREK J. (1975): Nové nebo jinak významné nálezy Lepidopter z Moravy a Slovenska. – Zprávy Československé společnosti entomologické ČSAV, 11: 41–46.

LAŠTŮVKA Z. (1991a): Ergebnisse des synökologischen Studiums einiger Lepidopterenfamilien auf der Experimentalfäche bei Kameničky. II. Phänologie und saisondynamik. – Acta Universitatis agriculturae Brno, 39: 197–208.

LAŠTŮVKA Z. (1991b): Ergebnisse des synökologischen Studiums einiger Lepidopterenfamilien auf der Experimentalfäche bei Kameničky. III. Biogeographische Zusammensetzung und herkunft der fauna. – Acta Universitatis agriculturae Brno, 39: 209–215.

LAŠTŮVKA Z. (1991c): Ergebnisse des synökologischen Analyse der Lepidopterensynisie auf der Experimentalfäche bei Kameničky (IV.). – Acta Universitatis agriculturae Brno, 39: 217–226.

LAŠTŮVKA Z. (1991d): Ergebnisse des synökologischen Analyse der Lepidopterensynisie auf der Experimentalfäche bei Kameničky (V.). – Acta Universitatis agriculturae Brno, 39: 227–233.

LAŠTŮVKA Z. (2000): Společenstva hmyzu Žďárských vrchů se zřetelem na řád Lepidoptera. – In: HROUDA V. (red.): Žďárské vrchy v čase a prostoru. Sborník konferenčních příspěvků. – Sphagnum – ekologická společnost ve spolupráci se Správou CHKO Žďárské vrchy, s. 75–77.

LAŠTŮVKA Z. et DVOŘÁK M. (1990): Ergebnisse des synökologischen Studiums einiger Lepidopterenfamilien auf der Experimentalfäche bei Kameničky. Übersicht der festgestellten Arten. – Acta Universitatis agriculturae Brno, 38: 205–216.

LAŠTŮVKA Z. et LIŠKA J. (2005). Seznam motýlů České republiky (Checklist of Lepidoptera of the Czech Republic) (Insecta: Lepidoptera). – [http://www.lepidoptera.wz.cz.](http://www.lepidoptera.wz.cz/), 1. 12. 2008.

LIŠKA J., LAŠTŮVKA Z., ELSNER G., VÁVRA J., DUFEK T., GREGOR F., JANOVSKÝ M., JAROŠ J., LAŠTŮVKA A., MAREK J., PETRŮ M., SKYVA J. et ŠUMPICH J. (2000): Faunistic records from the Czech republic - 101. – Klapelekiana, 36: 161–169.

MÍCHAL I. (1992): Ekologická stabilita. Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha, 243 s.

NOVÁK I., LAŠTŮVKA Z., VÁVRA J., MAREK J., ZELENÝ J., LIŠKA J., KRÁLÍČEK M., GOTTWALD A., PIPEK P., SPITZER K., JAROŠ J., VANČURA B., AŠMERA J., JANOVSKÝ J., LEKEŠ V. et KRAMPL F. (1992): Česká jména motýlů. – Zprávy České společnosti entomologické ČSAV, 28 (1): 1–54.

- SCHMÖGER K., DVOŘÁK M., DVOŘÁK O., HŘEBEN F., KOLÁŘ Z. et TALPA V. (1990): Příspěvek k faunistice můrovitých Českomoravské vrchoviny (Lepidoptera, Noctuidae). – Přírodovědný Sborník Západoomoravského muzea v Třebíči, 17: 93–103.
- STARÝ J. et MAREK J. (1966): Příspěvek k faunistice můrovitých Československa. (Lepidoptera, Noctuidae). – Zprávy Československé společnosti entomologické ČSAV, 2: 77–92.
- ŠUMPICH J. (1993): Některé nálezy motýlů (Lepidoptera) v severní části Českomoravské vrchoviny s ohledem na jejich ekologickou valenci I. – Vlastiv. Sbor. Vysočiny, sect. natur., 11: 261–272.
- ŠUMPICH J. (1995): Synekologické hodnocení synuzie motýlů podmáčených luk u Hlinska na Českomoravské vrchovině (Lepidoptera). – Acta Musei Reginaehradensis, 24: 71–134.
- ŠUMPICH J. (2001): Motýli Železných hor. Železné hory. – Sborník prací, 11: 1–265.
- ŠUMPICH J. (2005): Výsledky kvantitativního sledování řádu motýlů (Lepidoptera) lučních biotopů u Kamenice nad Lipou. – Acta rer. natural., 1: 105–116.
- ŠUMPICH J. (2006a): Fauna motýlů (Lepidoptera) dářských rašelinišť ve Žďárských vrších. – Klapalekiana, 42: 235–326.
- ŠUMPICH J. (2006b): První nález můry *Noctua interjecta* Hübner, 1803 na Šumavě s poznámkami k šíření druhu v České republice (Lepidoptera: Noctuidae). – Silva Gabreta, 12: 95–99.
- ŠUMPICH J. (2007): Výsledky inventarizačního průzkumu fauny motýlů v PR Řeka (CHKO Žďárské vrchy). – Ms. [depon. in: Správa CHKO Žďárské vrchy, Žďár nad Sázavou, 10 s.].
- ŠUMPICH J. (2008): Výsledky inventarizačního průzkumu fauny motýlů v PP Suché kopce u Vojnova Městce (CHKO Žďárské vrchy). – Ms. [depon. in: Správa CHKO Žďárské vrchy, Žďár nad Sázavou, 15 s.].
- ŠUMPICH J., DVOŘÁK I. et DVOŘÁK M. (1998): Některé nálezy motýlů (Lepidoptera) na Českomoravské vrchovině s ohledem na jejich ekologickou valenci II. – Vlastiv. Sbor. Vysočiny, sect. natur., 13: 287–291.
- ŠUMPICH J., DVOŘÁK I. et DVOŘÁK M. (1999): Některé zajímavé nálezy motýlů (Lepidoptera) na Českomoravské vrchovině III. – Vlastiv. Sbor. Vysočiny, sect. natur., 14: 177–181.
- ŠUMPICH J., DVOŘÁK I. et DVOŘÁK M. (2005): Některé zajímavé nálezy motýlů (Lepidoptera) na Českomoravské vrchovině IV. – Acta rer. natural., 1: 151–153.
- ŠUMPICH J. et DVOŘÁK M. (1993): K poznání motýlí fauny Českomoravské vrchoviny I. – Entomologický zpravodaj Selene, 2: 9–12, 3: 11–12.

